

Stručnjaci: Što prije uklonite azbest iz škola

Prema podacima zagrebačkog Ureda za obrazovanje krovovi 26 osnovnih i osam srednjih škola sagrađeni su od azbestnih ploča

ZAGREB - Točno 17.408 učenika osnovnih i srednjih škola u Zagrebu svakodnevno prijete da obole od neizlječive bolesti - azbestoze.

Naime, prema podacima Gradskog ureda za obrazovanje u 26 osnovnih i osam srednjih škola krov je izgrađen od azbestnih ploča!

Same po sebi nisu opasne

Iako one same po sebi ne mogu uzrokovati bolest, uglavnom je riječ o dotrajalim materijalima iz kojih se diže prašina, a koje mogu biti kancerogene.

Kako su nam već stručnjaci potvrdili na slučaju Osnovne škole Odra, u kojoj su azbestni materijali stari gotovo pet desetljeća, dovoljno je udahnuti samo jednu česticu koja se može uhvatiti za pluća i izazvati karcinom. Zabilježeni su i slučajevi oboljevanja od azbestoze, gdje su krovovi bili izolirani, ali je bolest na čovjeka prenijela životinja.

Ove škole izgrađene su ili sanirane u razdoblju od 60.-ih do 90.-ih godina prošlog stoljeća kad je azbest bio uobičajen materijal u graditeljstvu. Zanimljivo je, međutim, da se unatoč tome što je dokazana njegova kancerogena narav i što je zabranjen u brojnim zemljama, u Zagrebu objekti i danas saniraju upravo salonitnim pločama. U Gradskom uredu za obrazovanje tvrde da im je mjenjanje azbestnih krovova prioritet u godišnjim programima održavanja obrazovnih objekata, no demantiraju ih zaposlenici istih tih institucija.

Roditelji zgroženi

- Poslali smo već jako puno dopisa za izmjenu krovništva koje je pokriveno salonitskim pločama koje u sebi sadržavaju azbest. Ploče pucaju pa nakon svake veće kiše poplave nam se prostorije. Svake godine Grad nam po hitnom postupku izmjeni te popucale ploče, ali - drugim salonitskim pločama! Krovništvo nam je jako nisko pa i to predstavlja opasnost - kaže nam ravnateljica jedne osnovne škole.

Ravnatelj i roditelji djece koja pohađaju takve škole uglavnom su zgroženi činjenicom da svakodnevno moraju živjeti ispod azbestnog krova. Možda i najgoru situaciju zatekli smo u OŠ Antuna Gustava Matoša na Ravnicama.

Osim azbestnog krova, na školi se nalaze čak i azbestne fasadne ploče. Pohađa je oko 600 djece, a roditelji su vrlo zabrinuti za njihovo zdravlje. Riječ je o montažnoj zgradi koja je izgrađena 1968. godine. - Prije pet godina mijenjali smo dio krovišta i tada su se opet koristile azbestne ploče! Na krovu škole imamo gomilu materijala koje su radnici ostavili nakon sanacije, a izložen je kiši i suncu, pa vjerujemo da je opasan - kaže domar Siniša Koren.

Objašnjava da ga brine što djeca, igrajući se na školskom igralištu, često loptom pogode zgradu škole, radi čega se opasni materijal s azbestnih ploča rasipa zrakom.

Ima i drugih materijala!

Građevinski stručnjaci ističu da azbest nije loš građevinski materijal, ali da ga treba izbjegavati jer je opasan za ljude. Stoga sugeriraju njegovo izbjegavanje u saniranju objekata, ali i u samoj izgradnji.

- Azbest sam po sebi nije štetan u građevini, ali njegova struktura izaziva posljedice za ljude. Treba ih mijenjati! Za gradnju umjesto azbesta preporučio bih klasični crijep ili za ravne krovove beton - kaže građevinski stručnjak **Žarko Željko**. Druge materijale sugerira i stručnjak **Ivica Završki**, a preporuča materijale od gline i betona.

Ravnatelj škola koje smo posjetili za sada ne brinu za sigurnost djece, ali bili bi mnogo sretniji kada bi se krovišta sanirala i zamjenila u što hitnijem roku. Napominju da je glavni razlog za postojeće stanje činjenica da nemaju dovoljno novca.

Tako je u OŠ Ante Starčevića u Dubravi 1996. godine saniran dio krovišta, a pošto nije bilo novca, odabran je najjeftiniji materijal - azbest.

- Škola je sagrađena 1960., a tek 1983. stavljene su prve salonitne ploče. Tada je to bilo u modi i nismo znali da je opasno. Danas je to druga priča - užasavam se kad čujem da su djeca napucala loptu na niži dio krova i otišla po nju - kaže ravnatelj **Nikica Mihaljević**. Na OŠ Ljubljani, koju pohađa 300-injak učenika, prve azbestne ploče postavljene su 1961. godine.

Ravnatelj Davor Zuanović tvrdi kako je krov u toliko derutnom stanju da sigurno neće prihvatiti impregnaciju.

Nemaju novca za obnovu

I Waldorfska škola pokrivena je azbestnim pločama, a od 1993. svake godine mole da ih uklone. Roditelji su uznemireni zbog materijala krova, ali im je jasno da škola nema oko 300 000 kuna potrebnih za kompletnu obnovu.

- Rok trajanja azbesta je oko 30 godina, a naš je stariji, pa prema tome ne može biti siguran - kaže **Lada Pekota Šenjak**, ravnateljica škole.